

EL POBLE CATALÀ

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
EST. 16 - TELEFON 2298

ANY XIII NÚM. 420

BARCELONA, DIJOS 26 D'OCTUBRE DE 1918

UN NÚM. 5 CÉNTIMS

IMPRENTA ESTEREOTIPIA
EST. 16. TELEFON 2298

EL BARATO

Comunica al públic que'l

Palau del Calçat

Obrirà les seves portes el pròxim

Diumenge a les 6 de la tarda

començant la venda el

:: Dilluns dia 30 ::

MANEL MIQUEL PARDO té el gust d'oferir als amics i coneguts, el nou domicili Comtal, 21 pral.

EL PORT FRANC DE BARCELONA

Per a la seva implantació

Indubtablement aquest dipòsit comercial que se'n acaba de concedir, no és ben bé allò pel que s'han vingut fent tantes campanyes a Catalunya, ni és el que pot produir amb rapidesa el efectes econòmics de què és susceptible una zona neutral en tota la extensió del seu concepte, però sense dubte ens trobem en aquest moment davant un element transformador de la nostra economia i dels nostres procediments de producció, en l'alcanc del qual han de sentir tots els partits la sensació de l'alta responsabilitat que han contractat amb el país.

Ara és precis que la bona voluntat de tots, estimulada per l'efecte que ha produït aquesta concessió a l'opinió catalana, els conduïxi, de primer, a aquella acció de conjunt que assenyala-rem a dir per a portar a positives eficàcies les disposicions del Decret que s'acaba de firmar, i que, després, tinguin amb aquesta experiència la sensació de que amb aquests procediments tots gaudiran per igual, i a mida del pur alcanc de les idealitats respectives, de l'efecte o de l'adhesió de l'opinió pública.

Desprenent-se uns i altres d'aquest mesqui i antipatriòtic esperit partidista que venim condemnant persistentment des d'aquestes planes, ningú haurà de tenir preocupacions per a les propies actituds en quant aquestes poden afavorir més aviat les intencions polítiques dels altres, i amb l'absència d'aquests recels i d'aquestes dubtes a tothom ha d'ésser més fàcil col·laborar franca i decididament pel bé de la patria.

Així caldria que tots ho tinguessin en compte, fins els qui per obeir a determinades normes característiques de llur partit o antecedents de llur actuació, poden, en un moment donat, confondre il·lusionosament el positiu i il·lègitim interès del seu país i adreçar les mateixes classes socials que s'adreçarien a llur agrupació política, amb una lamentable persistència a errors anteriors.

I ho diem ara, perquè a continuació d'aquest problema de la concessió del Port Franc i al costat del de la seva implantació, requeriran desseguida l'atenció

pública altres de no menys importància com el de l'hisenda municipal i les delegacions de la Mancomunitat.

Respecte d'aquest últim se'n ha tornat a parlar recentment al Congrés i és probable que dintre de poc es torni a plantejar amb els termes que corresponen a la gran conveniència que la concessió representa per a Catalunya, essent necessari que del mateix modo que tots ens varem ajuntar per a demanar la constitució d'aquell organisme, tots ens tornem a trobar en abraçada de germanor per a aconseguir les seves delegacions.

Pensin avui els qui, sofrint una trista equivocació, poguessin adoptar actituds d'indiferència o d'hostilitat per a les noves peticions, que aquestes no han de representar mai un perill ni un perjudici per a cap regió espanyola, i que en la majoria d'elles una imitació més o menys afortunada fóra l'única resposta que l'odi o l'energia els hi suggeriria.

Aquesta o jo unió de forces davant del Govern seria, per a aquest, la millor garantia de que sabem fer bon ús de les concessions que se'ns otorguen i l'opinió podria descobrir en la mateixa la seguretat de que les demandes tumultuoses i sorolloses del Port Franc es convertiràn ara, ràpidament i s'riosament, en treballs encaminats a la seva implantació immediata i a la seva organització més eficaç i adequada.

I pels parits espanyols que disfruten del poder i estaven tan acostumats a acontentar a les oposicions amb favors que no tenien transcendència pública, seria la demostració de que avui a Espanya, al menys en certs indrets d'ella, ja no's pot governar sinó és atenent de debò a les necessitats públiques en la seva mateixa substància.

FILLS DE F. MAS SARDÀ

Rambles del Mig, 20. Ant a l'Hotel d'Orient

Negociem de sup. i al. Deute cinc per cent. Ant. 11.000.000. 11 de novembre

A QUARTA PLANA

Veg'ls anunc. CASA BASTIDA

Sobre un pretés classicisme

En els darrers números de la publicació quinzenal «La Revista», orgue de mediterranis i noucentistes, han aparegut dos articles sota el títol «Teatr i Classicisme» que firmava el senyor Ferrán i Mayoral i en els que, sumariament, s'estudia i comenta la obra de Frederic Nietzsche.

Aquests estudis, correctes, molt correctes, d'una pulcritud gairebé rondanina, paquena, no obstant, de particulars, fins diria de mal-intencionats, i adoleixen, ademés, el defecte d'ésser tan poc originals i incoherents, que més aviat semblen un conjunt de glosaris arrencats de l'ufanós i magnífic jardí de Xenius, que una impressió espontània i personal de l'obra nietzscheana. Aitals circumstàncies, agravades per l'imputació gratuita feta pel senyor Ferrán i Mayoral en perjudici de la doctrina del filòsof alemany, són les que ens mouen a formular la present rèplica, en la qual projectem dir un munt de coses que sempre vindran molt a tom.

Aquelles lamentables consideracions sobre la llibertat i el classicisme serveixen de prèmbul i que l'articulista aprofita per a llençar, una vegada més, quatre fàstics als nostres «incabables» bohemis qui—segons ell—mai saben de què van, ens tenen el efecte de quelcom rescatat, sense sabor ni força, i ens persuadiren, sobre tot, de què'l doctrinarisme ha invadit les ments preocupades d'un nucli de literats de «bon tò». Perquè, si tot això estaria molt bé comentant la filosofia de «l'home qui treballa i juga», de la qual és el senyor Ferrán i Mayoral un atent seguidor, parlant de l'autor de «La Voluntat de Potència» constituïx un veritable escarni, i una ridícula sofisticació que és obligat de destruir.

Què té que veure Nietzsche amb tota aquesta terminologia burda, amb totes aquestes fórmules de «boudoir» intel·lectual? Què té que veure amb la vostra pose, pretencions i acomodaticia, de parnassia, i amb el vostre concepte, retoricista i pedant de lo clàssic?

Nietzsche estava molt lluny d'ésser un home «qui treballa i juga», i, per lo tant, no desdoblava la seva activitat mental, ni creia en el seu «jo» ni en el seu esperit, ja que, fidel a la seva doctrina fenomenalista, no admetia l'existència d'aquell «jo», sinó un conjunt d'instints lluitant entre ells per la poliança; no existia per a Nietzsche el lliure arbitri, sinó una «colònia» d'ànimes, en conflicte permanent, disputant-se la primàcia; no existia ni Déu, puix un jorn «se li va morir de repent». Totes aquestes distincions, de regust escolàstic, entre

romàntic i clàssic, entre llibertat natural i llibertat de l'esperit, que tant afecionan al senyor Ferrán i Mayoral, Nietzsche no les establia, al menys en el sentit que l'esmentat senyor les hi dona. Per a Nietzsche, lo romàntic i lo clàssic era una molt distinta cosa; Nietzsche no feia de lo clàssic i lo romàntic una qüestió estrictament literària o un problema d'eufonia, sinó que lo clàssic i lo romàntic representaven, per a ell, entre altres valors, una lluita de principis intel·lectuals i socials.

Al pugnar per lo clàssic, condemnava tot lo que des del budisme (naga) passant pel cristianisme, anava contra l'instint vital; tot lo que en forma d'esperança ultra-terrena, de sacrifici, d'ascetisme i de renúncia deprimia l'esperit de l'home; en un mot, tot lo anti-pagànic. Tot lo cristià. Tot lo catòlic.—Ens interessa fer-ho constar així, no per amor a tals principis, que tampoc compartim: sinó per estricta amor a la veritat. Nosaltres, que sentim per a Nietzsche la més alta veneració; nosaltres, que admirem la seva probitat intel·lectual, els seus satanismes, les seves veleïtats i lucideses de malalt, el seu radical agnosticisme, el seu anarquisme, no podem, en canvi, acceptar aquell sentit de lo clàssic i l'exaltació i ardor optimista que l'anima a darrera hora, car, per a nosaltres, l'optimisme segueix essent un sentiment de mal gust, molt plebeu i molt «senyor Esteve». Nietzsche repeti, en certa manera, el cas Kant.

Què és, doncs, per a nosaltres, lo clàssic? Una bagatel·la, una paraula bana que el sol exemple de Shakespeare destrueix en literatura, i que en filosofia la desfà el propi exemple de Nietzsche—dos monstres morals qui no admetien traves.—Càssic, romàntic... Lo que dura i lo que no dura? I què importa el durar? Si, segons les lloes nietzscheanes, tota filosofia és la objectivació d'un temperament que ha pres consciència de si mateix, nosaltres volem fer honor a la principi i, sobre aquest punt, repudiem a Nietzsche.

Destets ja els primers mal-entesos, anem ara a recullir l'imputació que fa a Nietzsche el senyor Ferrán i Mayoral, dient d'ell que era un catòlic en el més ample sentit del mot, afirmació de la qual esperem, encara, les proves. Catòlic, Nietzsche? Què serà un catòlic? Quina varietat zoològica serà la que respon a aital denominació? Si la paraula «catòlic» és sinònima de cristià, com és possible atibuir semblant filiació a Nietzsche quan fou aquest qui digué que jamai perdonava al cristianisme d'haver enrunat un home com Pascal i que «si hi havia en el

LA SIBERIA

Rambla Catalunya, 15 i Corts Catalanes, 624

LA MES IMPORTANT D'ESpanya

GRANS EXISTENCIES en tota classe de

ARTICLES PELLETERIA

ULTIMS MODELS

PER A LA PRÓXIMA TEMPORADA

La casa més ben assortida en colls ploma i capellines última novetat

PREUS INCOMPETIBLES

ON PARLE FRANÇAIS

ENGLISH SPOKEN

El Doctor Plá i Armengol

Ha traslladat el seu despatx al Passeig de Gràcia, 62

món quelcom enterament refutat, quelcom jutjat sense apel·lació per tots els sentiments de valors superiors, era el «sentiment»? Amb afegir que era Nietzsche el més impacable enemic de l'Església queda dit tot i destruïda la paraula infundida.

Poc ens resta dir sobre el desdixat estudi del senyor Ferrán i Mayoral, puix el segon i darrer capítol del meteix, en el qual en va hem corcat la demostració de les afirmacions incloses en el primer, no és més que un seguit de consideracions respecte els clàssics grecs que ens demostren únicament que el senyor Ferrán i Mayoral s'ha pres la molestia d'estudiar el grec i que no ha vist més que els grecs eren uns excel·lents retòrics.

Aquell capítol, com l'anterior, està curosament escrit—això, sí!—segons les normes i la terminologia que priven a l'Institut; però, agafades de tal modo pels cabells, que molt ens temem que la crisi perquè ara passa la no-tra literatura sigui efecte d'aquells ofany excessiu de depuració, d'aquella amor a lo arcaic i d'aquella virtuosisme literari tan hàbilment iniciat per Xenius i tan lamentablement plagiat per la colla d'acòlits de la qual forma part el senyor Ferrán i Mayoral. Car, si en l'obra de Xenius s'hi troba a l'home de passió agermanat al «dilettant», a l'escriptor que cisella i arquitectura el rebull de la seva pensa, sempre fluïent, i que pugna sempre per a lliberar-se del morbo intel·lectual, en els treballs mediocres d'aquellsos bons, massa bons émulos del senyor Ors s'hi destaca únicament el prurit retòric, la preocupació de construir, a la fal·la dels poetes de la «Pèliade», una llengua que es separi de la «parla comú», però—això, també!—delatant una horrible manca d'inquietud, un esperit confessional i un sentit oburgat i optimista de la vida que si en l'Ors serà efecte d'una reacció fisiològica i econòmica, en aquells és pura pose i amanerament.

que en les teles d'En Bianqui hi manca emoció; ens contentarem en dir que l'Octavi Bianqui no ha tingut aquella «sensació de la vida traduïda en color» que retreia, amb molt encert i justícia, l'Alexandre Plana a l'ocupar-se d'En Josep Gausachs—un dels millors pintors catalans d'ara, dit siga de pas.

...sed magis amicus veritas. O siga, que l'amistat d'En Bianqui no'ns ha de fer perdre les oracions, i, sentint-ho, hem de confessar en públic que aquesta vegada no ha estat gens afortunat.

Fem excepció de les noletes, força ensopagades. Demostren que En Puigls no anava pas tan equivocacat com això quan remarcava que's nostres estimats pintors tenen dies de tot.

A cad Paró

—Es un fotografia «il·luminada»?
—No, senyor. És un retrat. L'ha pintat En Galofre Oller.

—Dispeni.
Ens hem entornat a casa. Agafem un llibre per a distreure'ns. És un curiosíssim tractat, sobre la pintura i la escultura, que escrigué Lleó-Battista Alberti. Llegim; «el bon pintor deu perfeccionar la visió exterior i adquirir i conèixer la interior». Més avall: «és precis pintar preferentment a lo que trappa tan sols els ulls, lo que causa una impressió a l'ànima».

Tanquem el llibre i pensem en «aquell» retrat d'En Broca. Molt perfeccionat, molt correcte, trappa els ulls—Xenius diria que's units!—Però, res més.

D'acord amb el gran florentí del segle XV, declarem dolent el retrato, i mal pintor a En Galofre Oller.

HUIH

La concessió del Dipòsit Comercial a Barcelona

Reunió al Ajuntament

Amb motiu del R. D. concedint a Barcelona el port franc, ahir vespro hi hagué una reunió al Ajuntament, de la qual se'n va facilitar a la premsa la següent nota oficiosa:

«En el despacho de la Alcaldía se reunieron anoche bajo la presidencia del Alcalde Accidental Sr. Durán y Ventosa los individuos de la Comisión de Zonas Neutrales Sres. de Riba, Gràfic, Rocha, Vila Marigues, Vega y Secretario de la misma, don Oriol Martorell, que antes de terminar la reunión salió para Madrid y el Conde de Garai, en representación del Fomento del Trabajo Nacional, el Concejal Sindico don Carlos de Fonty por el Instituto Agrícola Catalán de San Isidro, el senyor Perpinyà por la Cámara de Comercio y Navegación y el Diputado a Cortes don Luis Ferrer Vidal que representaron la Cámara Industrial para cambiar impresiones respecto del R. D. ampliando la concesión del depósito comercial a Barcelona.

A las 9 y media terminó la reunión y el señor Alcalde dió a los periodistas estas referencias: Se han exteriorizado diferentes opiniones. Por parte de la mayoría se ha entendido que el R. D. no resuelve de momento la aspiración de Barcelona a la implantación en este Puerto de las concesiones hechas al de Cádiz. Tampoco es de acuerdo completo con las peticiones formuladas al Gobierno por los Sres. Conde de Garai y Marqués de Olerdola de las cuales ha

GRANS MAGATZEMS

EL SIGLO

Ultims dies de l'Exposició i venda de

CANIFES, TAPICERIES I CORTINATGES

Grans ocasions

Del 30 d'octubre al 11 de novembre

Novetats d'hivern

per a senyora, cavallers i nens

Importants reduccions de preus

Secció de Comestibles (planta baixa)

PANELLETS

Classe extra: el kilo pessetes 3'25

Xampany, Vins i Licors de las més acreditades marques. Preus molt econòmics

El ferrocarril secundari i les reformes militars

MADRID, 25.—Amb caracter oficial publica un periodisme la següent notícia:
Per persona molt enterada del que ocorre en les estores oficials es parlava en termes molt optimistes sobre els projectes de llei relatius a ferrocarrils secundaris i reorganització de l'exercit.

En quant al primer regnava la impressió que, havent-hi unanimitat de parers en la majoria i minoria conservadora, maurista i regionalista, havia quedat aprovat el projecte en una sola sessió, previa l'acceptació d'algunes amenes.

Respecte a les reformes militars es parlava en termes molt encomiàstics dels treballs que s'estàn realitzant en la comissió per a incorporar al dictamen observacions molt atinades que han estat fetes en el curs del debat.

Entre elles creiem que una de les més essencials és l'extensió de rebaixa d'edat, per a la reserva o retir, a totes les classes de l'exercit, rebaixa que ja en el projecte es proposava per al generalat.

Aquesta rebaixa tindrà efecte a l'ascendir a l'empleu immediat.

La línia de Nova York

MADRID, 25.—El director de Comerç ha manifestat avui que continuava amb èxit creixent la nova línia de Nova York, per al comerç espanyol d'exportació.

«L'Alcázar», en son viatge d'aquest mes, ha portat 378.000 kilos d'oli, 275.000 de vi, 292.000 d'ametlles, 205 mil de conserves i a més grans quantitats de panses, fruites, cebes, dolços i cols i pebre roig; essent de comptar en la càrrega 1.300 kilos de llibres i 8.000 de mobles.

D'Hisenda

MADRID, 25.—Aquest matí ha visitat al ministre d'Hisenda l'arquebisbe de Toledo per a parlar-li del millorament de sòus de la clerecia rural i per a demanar-li que no s'eximeixin de l'impost d'inquinat les esglésies disidents.

També ha rebut el senyor Alba un missatge de felicitació del còs d'enginyers civils, perquè al redactar sos projectes econòmics ha sentit l'opinió dels tècnics.

Les Corts

SENAT

MADRID, 25.—A causa de les riguroses ordres donades per a la revisió de passas als periodistes per a entrar en les Cambres els que diàriament acudeixen al Senat es negaren a fer informació.

Un secretari donà explicacions als periodistes i havent desaparegut la molestia, aquests entraren en la tribuna de la Premsa.

Estava allavors el ministre d'HISENDA donant explicacions sobre el dictamen referent als crèdits demanats per a pagar càrregues de justícia.

El marqués de MOCHALES fa observacions al dictamen. Recorda que en aquest assumpte deliberà extensament el Congrés, per lo qual—diu—no ha d'extranyar el senyor Alba que en aquesta Cambra es parli també amplament.

(Entra al saló el comte de Romanones.)

El ministre d'HISENDA declara que desitja que s'examinin els seus projectes amb amplitud.

El senyor AMAT parla contra el projecte lamentant-se que s'abusi molt de la concessió de crèdits extraordinaris.

El senyor NAVARRO REVERTER, president de la comissió de Pressupostos, contesta en nom d'aquesta i diu pel marqués de Mochales i el senyor Amat.

Defensa el dictamen.

S'apropa la concessió d'un crèdit per al pagament d'havers devinguts durant l'any 1914 per al còs de carabiners.

Se posa a discutir la concessió de crèdit extraordinari al pressupost del ministeri de Gràcia i Justícia per al pagament d'obligacions d'exercicis tancats.

no compren l'insistència del senyor Tormo en que se suprimeixin dites paraules.

Queda aprovat el projecte.

Se posa a discussió la concessió d'un crèdit per a pago d'obligacions dels ministeris d'Estat, de la Governació, d'Hisenda i d'Instrucció pública.

El senyor TORMO estranya que se discutin aquests diccionaris sense que es trobin a la Cambra els ministres a qual departament se refereixen.

El PRESIDENT: El Govern està ben representat i la discussió es completament reglamentaria.

El senyor TORMO afirma que cada crèdit porta tècnics molt distints i demana que tots els crèdits vinguin igualment redactats.

Se sospèn la discussió.

Se posa a debat el dictamen novament redactat relatiu a ferrocarrils secundaris.

Intervenen varis oradors, se sospèn el debat i s'acaba la sessió.

CONGRES

MADRID, 25.—S'obre la sessió a les 3.10, presidint el senyor Villanueva i l'estant en el banc blau el quete del Govern i el ministre de la Governació. Els escons estan bastant concorreguts i les tribunes quasi desertes.

El senyor BARBER, en representació dels diputats per Orense, demana al Govern la reparació dels edificis de la presó i de l'Audiència d'aquella ciutat.

(El comte de Romanones e inferencia amb el president de la Cambra.)

També demana el senyor Barber que's remeti la crisi obrera en Orense.

El senyor LA CIERVA recorda que anuncia una interpel·lació referent a l'assumpte del paper per a periodics i pregunta: Quin serà?

El comte de ROMANONES: El Govern l'accepta per a demà mateix.

El PRESIDENT: Demà podrà explicar el senyor La Cierva la seva interpel·lació.

El senyor LERROUX formula vavis pags, un d'ells relacionat amb la conducta d'alguns alemanys internats a Canaries. L'orador salva la intenció de la pregunta, dient que no tracta de inferir molestia a cap país.

El ministre de la GOVERNACIÓ li contesta, dient q'els alemanys internats a Canaries seran portats a la Península.

El senyor MORENO MENDOZA denuncia abusos del caciquisme a Cadiz.

El ministre de la GOVERNACIÓ li contesta.

El senyor MORENO MENDOZA anuncia una interpel·lació sobre dit assumpte.

El ministre de la GOVERNACIÓ li contesta.

El senyor PINIES anuncia també una interpel·lació referent a la publicació de llistes negres i demana que's porti a la Cambra la resolució ministerial en virtut de la qual donà publicitat a dites llistes el director general de Comerç.

El PRESIDENT concedeix la paraula a don Juli Amado per a que expliqui l'interpel·lació que té anunciada referent als successos de Girona, però que's creu en el cas de reprobar algunes frases que s'han pronunciat en el Congrés, donant inexactes versions de lo ocorregut, amb dany per a el prestigi de l'exercit.

S'ixten en consideracions encaminades a probar que la oficialitat de la guarnició de Girona no realitzà cap acte reproable.

Demana al Govern mides per a que el principi d'autoritat sigui respectat.

Fa una relació dels successos, segons la qual, els pols ns foren culpables de lo ocorregut.

Acaba enaltint les glories de Girona i invocant l'harmonia entre els elements militar i civil.

El ministre de la GOVERNACIÓ li contesta, repetint la versió dels successos que donà quan el senyor Domingo tractà de l'assumpte a la Cambra, i després diu:

Respecte als informes del senyor Amado, ni els confirmo ni els nego. Res puc dir en nom del Govern que agravi a militars ni paisans.

Defensa al governador de Girona i considera que el senyor Amado peca d'injust a l'acusar-lo de no haver sapgut evitar els successos.

Declara que el Tribunal Suprem ha resolt que sia la jurisdicció civil la que entengui en els successos, deixant entendre a la jurisdicció militar en lo que es refereix a uns crims sediciosos que es donaren després dels successos.

El senyor AMADO rectifica breument. Insisteix en que si certes mides se haguessin adoptat abans, no hi hauria passat res.

El PRESIDENT concedeix la paraula al senyor Cambó, preguntant-li que en vista de lo tant que es, sigui brou.

El senyor CAMBÓ demana que se li reservi la paraula per a demà.

S'entra a l'ordre del dia i se reanusa el debat sobre les cerilles.

El senyor LA CIERVA demana la lectura de l'article 117 del reglament de la Cambra.

Un secretari el llegeix.

El senyor LA CIERVA explica com es trobà el dissabte en el cas de demanar una votació nominal, i explica també la seva actitud al retirar-se del saló.

El PRESIDENT: No sóc partidari de adicions ni esmenes in voce, sense redactar-les, però la costum imposa el contrari.

El vot particular quedà acceptat. En el debat de l'article hi caben ara modificacions.

S'accepta una esmena del senyor Llamana, amb una addició de la comissió.

El senyor MENDEZ VIGO apoya altra esmena a que és rebutjada.

Se'n accepta una del senyor Palacios i Barcia.

Es discuteix l'article primer.

El senyor LA CIERVA l'impugna. Insisteix en oposar-se a les amplies autoritzacions al ministre.

Diu que això no és desconfiança en la persona, sinó criteri general de que no's sostregui a les Corts lo que estima funció seva pròpia.

Sóc enemic dels arrendaments, però si es fan sigui fixant les Corts les condicions.

Proposa una fórmula en aquest sentit.

El ministre d'HISEDA fa una calurosa defensa del projecte rebutjant els punts de vista del senyor La Cierva.

Lamenta la forta insistència d'aquest quan el Govern i la comissió ha probat que'ls anima esperit de gran transigència.

El senyor LA CIERVA torna a rectificar.

El ministre d'HISEDA lamenta que el senyor La Cierva no's deixi reduir mantenint ferm el seu irredutible criteri.

S. S. diu que no vol molestar al ministre. Jo reclamo la confiança de la Cambra, no tenint-la, no puc estar en aquest banc. (Molt bé, en la majoria.)

El senyor LA CIERVA: No és així; és que la Cambra no té per què nomenar mandataris per a coses que ella pot i deu fer.

El senyor BUGALLA diu que creu que fixar el tipu de comissió és portar al Govern a negociar en una venda que previament ha entregat a la companyia que s'encarregui de fer-la.

El ministre d'HISEDA: Agraeixo les manifestacions de S. S.

El senyor BUGALLA: Després de donada l'autorització la tasca del ministre pot fiscalitzar-se.

Parla després l'orador d'interpel·lacions i procediments curulescs.

(El comte de Romanones i el ministre d'Hisenda ocupen el banc blau.)

El senyor LA CIERVA: No vull que tots coincideixin amb la meua doctrina. Sento falta de coincidència amb els qui pertanyen a la meua mateixa escola política.

En altres moments jo votaria amb aquest Govern; en aquesta qüestió, no.

El senyor PEDREGAL: Els reformistes no som partidaris de autoritzacions il·limitades.

En aquesta ocasió estem que fent lo que vol el senyor La Cierva s'entorpeix l'acció del ministre, comprometent-se a l'èxit de sa gestió.

Votarem amb el Govern, doncs.

El senyor LA CIERVA: Jo he cumpit un deure advertint aqueixos perills. Ahà el govern.

El ministre d'HISEDA dona noves explicacions respecte al preu de les cerilles i diu: Això és el compte de la cuinera.

El senyor LA CIERVA: Una cuinera que asista molt.

El PRESIDENT: Fixi el senyor Cambó las parts que creu deuen votar-se.

El senyor CAMBÓ: Per paragrafs.

El PRESIDENT: Observo imprès hostil en la Cambra, perquè serien moltes votacions. Senyals S. S. altera divisió.

El ministre d'HISEDA demana als senyors Cambó i Lacierva que senyalin els extrems fundamentals que desitja es votin per separat, puix per

paragrafs—diu—seria establir un mal precedent.

El senyor CAMBÓ: En les bases hi ha disconformitat i deu haver votacions.

El ministre d'HISEDA diu: Respecte el desig d'estar ben enterat de lo que's vota. S. S. ha vingut avui i no ha assistit al curs de discussió de aquest projecte. Te S. S. dret a explicacions, però no a que ens imposi a tots una forma dilatoria.

No fa falta modificar la base primera.

Fa varis raonaments per a demostrar que no existeixen les confusions que trova el senyor Cambó.

El senyor CAMBÓ insisteix en que hi ha contradiccions a la base primera i en que deu modificar-se la redacció.

El ministre d'HISEDA es mostra disposat a acceptar adicions aclaratòries a la base primera.

Demana el senyor Cambó que digui quals paraules es deuen alegir a la citada base.

Després s'extranya de que el senyor Ayuso, que combat l'esmena seva, no s'hagi oposat avui a l'acceptació d'altra del senyor Llamana redactada en igual sentit.

El senyor MERINO afirma que el dissabte s'aumentà avans de la votació que hi hagué creient-la fora d'hora.

Demana que no's rebaihi als estancuers nominal i la venda de cerilles.

El senyor AYUSO manté sos criteris i diu que no s'oposa a l'esmena del senyor Llamana per creure-la estèril.

(Els reformistes interrompen a l'orador. Cops de campaneta de la presidència.)

Algunes de les manifestacions del senyor Ayuso causen hilaritat a la Cambra.

Se perllonguen les hores de sessió.

El senyor CAMBÓ censura el sistema que's segueix en la discussió per articles i diu que el primer article del dictamen ha resultat una martingala, doncs a aquestes hores no se sab ja què és.

Anyadeix: El projecte diu: El ministre concertar...

El senyor ARAGON, de la comissió, diu: No és així.

El senyor CAMBÓ: Jo vaix demanar dades i se me han donat aquestes, que hara resulten modificades. (Grans rialles.)

El PRESIDENT: Es llegirà el projecte com queda modificat.

Un secretari ho llegeix.

(De la lectura resulta que encara falta fer alguna correcció. Així aixeca a la Cambra alguns rumors. El comte de Romanones s'enva. El senyor Burrell conferència amb el senyor Alvarado.)

El senyor CAMBÓ demana que la votació se faci paragraf per paragraf, puix diu que d'altra forma no hi ha medi de que se sapiga què es vota.

El senyor ARAGON diu que s'ha discutit el projecte amb tota amplitud.

El senyor LA CIERVA interrompeix.

El senyor ARAGON li diu: S. S. vol que l'Estat administri directament el monopoli. Sols quan s'accepta el vot particular dels conservadors comença a semblar mal a S. S. l'autorització que es donava al ministre. (El senyor La Cierva demana la paraula.)

Defensa l'orador el projecte i refusa les manifestacions del senyor Cambó.

El senyor LA CIERVA diu que el senyor Aragon l'ha tractat amb desconsideració.

El senyor ARAGON: Res d'això.

El senyor LA CIERVA: Es fa el contracte precisament perquè el preu dels mistus és crescut. Es en condicions per les quals no's pot anar a la rescissió abans de 15 anys.

Crida l'atenció referent a la diferència de condicions per a la rescissió del contracte de fabricació o de venda.

El ministre d'HISEDA: No's causa igual dany amb la rescissió als contractistes de la venda que al de la fabricació.

Creu que es pot anar a la rescissió en el moment que convingui, sense els perills que el senyor La Cierva veu en ell.

El senyor CAMBÓ enten que amb calma deu modificar-se la redacció.

El ministre d'HISEDA: Estem perdent el temps llamentament.

El senyor RODES: La sol·lució és retirar el dictamen i redactar-lo novament.

Censura el sistema d'acceptar vots particulars i recorda que en certa ocasió l'il·lustre senyor Canalejas sostingué la mateixa teoria. (Aprovació en varis costats de la Cambra.)

Insisteix en que's retiri el dictamen.

Jo—afageix—estic desorientat perquè s'accepta un vot particular dels conservadors.

Diu després que el senyor Alba, per una part amenaça a la Tabacalera i per una altra està negociant amb ella la venda de mistos i li retorna la tranquil·litat.

Adaba dient que es retire el dictamen per a evitar responsabilitats en el pervindre.

El ministre d'HISEDA: Preferim que un vot particular transcendental fora examinat per la Cambra i solsament en el si de la comissió. La Cambra l'ha acceptat però modificat. No hi ha confusió alguna, ni perills, ni responsabilitats.

El PRESIDENT: Insisteix el senyor Cambó en que la votació es fassi per parts.

El senyor CAMBÓ: Per paragrafs.

El PRESIDENT: No s'acabarà mai votant així. Se farà per bases.

La Cambra acorda la votació en aquesta forma.

Un secretari dona lectura a la base primera.

Els ciervistes i regionalistes demanen votació nominal, i ademes el senyor CAMBÓ demana la paraula.

El PRESIDENT li diu que no pot enraonar reglamentariament, però que seguint la pràctica, que permet als qües de minoria explicar el vot, li concedeix la paraula.

El senyor CAMBÓ: Votaré contra la primera base que es absurd.

El senyor NOUGUES declara que votará en contra també, per ésser enemic dels monopolis.

En votació nominal s'aprova dita base per 135 vots contra 32.

Votaren en favor els conservadors i les demés minories en contra. Alguns conservadors abandonaren el saló.

La base segona s'aprova en votació ordinària. Igualment són aprovades la tercera i la quarta.

Es llegeix una esmena a l'article segon, que es presca en consideració i queda aprovat l'article.

També s'aproben els articles tercer, quart i quint i queda aprovat tot el projecte.

Molts diputats s'apropen al banc blau i feliciten el senyor Alba.

S'acaba la sessió.

LA GUERRA

De l'estranger

Comunicats oficials

DE FRANÇA I BELGICA

MUNICIPAL OFICIAL FRANCES DE LES TRES DE LA TARDA

PARIS, 25.—«Al N. de Verdun els alemanys han llençat dos contra-atacs contra les ales del nou front francès.

L'un, anit, a les pedreres de Haudromont, fou rebutjat; l'altre, a les cinc d'aquest matí, contra la bateria de Damoupy, ha fracassat igualment.

DE RUSSIA

PETROGRAD, 25.—Càncas.—Al S.O. del llac Van hem rebutjat els kurdes.

Rumania.—Hem rebutjat l'ofensiva enemiga a la regió d'Orsova.

A la Dobrutja, cedint a la pressió de l'enemic, ens hem retirat als turons del N. de Costanza i Medjidie. L'enemic ha ocupat aquestes ciutats.

DE ITALIA

ROMA, 25.—Canoneig en tot el front.

Hem fet caure un avió enemic.

Uns hidro-avions enemics han tirat bombes a Caorle, a la desembocadura del Tagliamento. Un avió francès ha abatut un hidro-avió.

MUNICIPAL OFICIAL FRANCES DE LES TRES DE LA TARDA

PARIS, 25.—«Va ploure molt fort durant tot el dia d'ahir.

L'artilleria enemiga ha mostrat activitat durant la nit al N.E. de Courcellette i al llarg de la carretera de Pozieres a Bapaume.

Les operacions a l'Orient

PARIS, 24.—Comunicat francès de l'exèrcit d'Orient:

«Canoneig intermitent en tot el front. Cap acció d'infanteria, excepte al centre, on contra-atacs alemanys, a la zona de Makukovo, han estat repel·lits pel foc dels aliats.

A la regió de Koritza-Premeti (Albania meridional) la cavalleria de l'exèrcit de Salónica ha entrat en contacte amb la cavalleria del destament italià de Valona.

Comunicat oficial rumà

BUCAREST, 24.—Hem rebutjat l'enemic a la vall de Uzul.

Hem atacat tot el front de Oituz, fent 312 presoners i prenent 10 metralladores.

Hem atacat i rebutjat l'enemic a la vora esquerra de l'Oit.

L'enemic ha progressat lleugerament a la vall de Giu.

A la Dobrutja continua l'atac enemic. Ens hem replegat cap a Seize-Murat. L'enemic ha ocupat Constanza.

Acció aèria

ROMA, 25.—Ahir alguns avions francesos i italians varen fer un raid a la costa de Istria, tirant bombes a les obres militars de Salvora Umago i Cittanova.

Els avions francesos varen perseguir uns hidro-avions enemics i varen tirar bombes a Caorle. Dos hidro-avions enemics varen ésser abatuts, caient presoners dos aviadors.

Vaixells a fons

LONDRES, 25.—Han estat tirats a fons els vaixells anglesos «Cluden»

CASA BASTIDA

18-Passeig de Gracia-18

Gran Sastrería Nord-americana

Grans rebaixes, preus de guerra i treball pels nostres obrers

Trajos i Abries amb panyos de gran xie i tall anglès, a **15, 25, 35 i 45 pessetes** els més superiors
Sense molts esforços pecuniaris pot vostè presentar-se l'home més el·legant

— TORNEM EL CANVI EN OR AL COMPRADOR
Regalem un xalet amb 10,000 pams de terreny al comprador

PREUS DE VARIS ARTICLES

Corres.	.	.	.	.	.	.	.	a	0'69	i	1'45	pessetes.	Camises amb coll i punys	.	.	.	.	.	.	"	1'45	i	2'95	pessetes.
Berrets.	.	.	.	.	.	.	.	"	2'95	i	4'95	"	Colls	.	.	.	.	.	.	"	0'25	i	0'50	"
Sabates	.	.	.	.	.	.	.	"	10'95	i	11'95	"	Calcetots	.	.	.	.	.	.	"	1'95	i	2'95	"
Gants.	.	.	.	.	.	.	.	"	1'45	i	2'95	"	Pijames	.	.	.	.	.	.	"	4'95	i	7'95	"
Corbates.	.	.	.	.	.	.	.	"	0'10	i	0'95	"	Ermilles	.	.	.	.	.	.	"	2'95	i	4'95	"
Camisetes punt anglés	.	.	.	.	.	.	.	"	1'95	i	2'95	"	Pantalons	.	.	.	.	.	.	"	3'95	i	9'95	"
Mitxons	.	.	.	.	.	.	.	"	0'40	i	0'50	"	Elastics i lliga-cames	.	.	.	.	.	.	"	0'50	i	0'75	"

PERFUMERIA: Ampolles d'un litre Colonia, Violeta i Quina, a 1'95 pessetes
:: Envii 0'30 pessetes i rebrà un elegant catàleg, un centímetre i un sistema especial que li permetrà pendre's vostè mateix les mides ::